

ΤΑΞΗ: Β' copyright © 2005- 2006

ΘΕΜΑΤΑ ΓΡΑΠΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
περιόδου Μαΐου – Ιουνίου

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝ. ΓΛΩΣΣΑ

1^ο ΚΕΙΜΕΝΟ: (τεύχος Β') Ενότητα 15^η- Α'

«Φινέας και Αργοναύτες»

Φινεύς ἐμήνυσε τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις, καὶ περὶ τῶν συμπληγάδων ὑπέθετο πετρῶν τῶν κατὰ θάλασσαν. Ἦσαν δὲ ὑπερμεγέθεις αὐταί, συγκρουόμεναι δὲ ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Ἐφέρετο δὲ πολλή μὲν ὑπὲρ αὐτῶν ὀμίχλη, πολὺς δὲ πάταγος, ἦν δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς δι' αὐτῶν διελθεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν, καὶ ταύτην ἔαν μὲν ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν καταφρονοῦντας, ἔαν δὲ ἀπολομένην, μὴ πλεῖν βιάζεσθαι. Ταῦτα ἀκούσαντες ἀνήγοντο, καὶ ὡς πλησίον ἦσαν τῶν πετρῶν, ἀφ' ἑαυτῶν ἐκ τῆς πρῶρας πελειάδα· τῆς δὲ ἵπταμένης τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς ἢ σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν. Ἀναχωρούσας οὖν ἐπιτηρήσαντες τὰς πέτρας μετ' εἰρεσίας εὐτόνου, συλλαβομένης Ἦρας, διήλθον τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νεῶς περικοπέου τῆς. Αἱ μὲν οὖν συμπληγάδες ἔκτοτε ἔστησαν· χρεῶν γὰρ ἦν αὐταῖς νεῶς περὶ αὐτῶν θείσθαι στήναι παντελῶς.

(Απολλόδωρος, Βιβλιοθήκη I, IX 22)

2^ο ΚΕΙΜΕΝΟ: (τεύχος Β') Ενότητα 15^η- Δ'

«Σειρῆνες, Σκύλλα και Χάρυβδις»

Παραπλεόντων δὲ Σειρῆνας αὐτῶν, Ὀρφεὺς τὴν ἐναντίαν μοῦσαν μελωδῶν τοὺς Ἀργοναύτας κατέσχε. Μόνος δὲ Βούτης ἐξενήξατο πρὸς αὐτάς, ὃν ἀρπάσασα Ἀφροδίτη ἐν Λιλυβαίῳ κατώκισε. Μετὰ δὲ τὰς Σειρῆνας τὴν ναῦν Χάρυβδις ἐξεδέχετο καὶ Σκύλλα καὶ πέτραι πλαγκταί, ὑπὲρ ὧν φλόξ πολλή καὶ καπνὸς ἀναφερόμενος ἔωρᾶτο. Ἀλλὰ διὰ τούτων διεκόμισε τὴν ναῦν σὺν Νηρηῖσι Θέτις παρακληθεῖσα ὑπὸ Ἦρας.

(Απολλόδωρος, Βιβλιοθήκη I, IX, 25)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να περιγράψετε τις Συμπληγάδες Πέτρες. (μονάδες 2)
2. Ποια συμβουλή ἔδωσε ο Φινέας στους Αργοναύτες και τι συνέβη στις Συμπληγάδες μετὰ το πέρασμα της Αργῶς; (μονάδες 2)
3. Ποιες δυσκολίες αντιμετώπισαν οι Αργοναύτες στο 1ο κείμενο και ποιες στο 2ο; Ποιοι τους βοήθησαν - θεοί και ἄνθρωποι -, σύμφωνα με το κάθε κείμενο; (μονάδες 2)

(συνέχεια στη 2^η σελίδα)

Λεξιλογικά

1. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με την κατάλληλη από τις λέξεις στην παρένθεση. (μονάδες 2)
  - i) Τα παιδιά μαθαίνουν γραφή και _____ στην Α' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. (γνώση, διάγνωση, ανάγνωση)
  - ii) Τοποθετούμε τα έπιπλα στο σπίτι έτσι ώστε να έχουμε _____ κινήσεων. (άνεση, άφεση, έφεση)
  - iii) Είχε _____. Νόμιζε πως άκουγε φωνές. (παραισθήσεις, αισθήσεις, ψευδαισθήσεις)
  - iv) Για κάθε σχολή των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. ο αριθμός των _____ είναι προκαθορισμένος. (προακτέων, εισακτέων, εισαγωγέων)

2. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της **A** στήλης με τις **ομόρριζες** λέξεις στη **B** στήλη. (μονάδες 2)

<p>A</p> <p>προαιρετικός συμφηφισμός καλαισθησία αρχίζω ευγνώμονας αγωγή αποτυγχάνω σύνεση</p>	<p>B</p> <p>ακαλαίσθητος αγνωμοσύνη χορηγός τυχερός άνετα υπερψήφιση αρχικός ανεξαιρέτως</p>
---	---

Γραμματικά

1. Να μεταφέρετε τις λέξεις στον άλλο αριθμό. (μονάδες 2,5)
(στην πτώση που ευρίσκονται)

αὐται	
πνευμάτων	
θαλάσσης	
πελειάδα	
σύμπτωσις	

2. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τα παρακάτω ρήματα: (μονάδες 2,5)
(στο χρόνο, στο πρόσωπο, στον αριθμό, στη φωνή που ευρίσκονται)

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
ἐμήνυσε			
φερόμεθα			

Συντακτικά

Στην παρακάτω πρόταση να δηλώσετε το συντακτικό ρόλο του **απαρεμφάτου** και να βρείτε το υποκείμενό του. (μονάδες 2,5)

ἦν ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς δι' αὐτῶν διελθεῖν.

Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω **μετοχές** ως συνημμένες ή απόλυτες και να δικαιολογήσετε το χαρακτηρισμό. (μονάδες 2,5)

(Οι μετοχές είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο)

συγκρουόμεναι, σωθείσαν, ἀκούσαντες, συλλαβομένης, περικοπέισης

(Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις)